

за отстранението имъ и, при всичко, че отъ Далмация често се обръщали къмъ него съ просьба за окончателното разрешение на спорния въпросъ, той чакалъ удобенъ случай. Такъвъ случай му се представилъ въ сблъскването между българи и хървати, което папата побързалъ да използва.

За да вземе окончателно въ ржце хърватския кралъ и да го откъсне отъ Византия, и за да се покаже като защитникъ на хърватскитѣ интереси и като избавителъ на Хърватско отъ голѣмата опасностъ, която той не се забавилъ, вѣроятно, да раздуха съ разни заплашвания и чрезъ това да си отвори свободенъ пжтъ за действията си, папата се явилъ сега като посрѣдникъ между двата народа. Отъ друга страна, като знаелъ главнитѣ причини за многогодишнитѣ враждебни отношения между България и Византия и добре схващалъ критичното положение на Симеона, настанало следъ съюза на последната съ Хърватско, особено следъ несполучливия походъ на българитѣ противъ хърватитѣ, папа Иванъ X намѣрилъ, че това е билъ най-удобния моментъ да се опита да постигне отдавнашнитѣ стремежи на своитѣ предшественици, т. е. съ посрѣдничеството за помирение на двата народа, чрезъ което той би направилъ голѣма услуга на Симеона, да привлече българския царъ и България къмъ римската църква и да закрепилъ влиянието си въ България, а това значително би облекчило и разрешението на далматинския въпросъ въ негова полза. За тая целъ, именно, били изпратени въ края на 926 год. въ България папски легати, епископъ Мадалбертъ и Иванъ, дукъ кумски, които се завърнали оттамъ, „следъ като изтъкнали дѣлото за миръ между българи и хървати“, т. е. уговорени били условията при които мирътъ ще бжде сключенъ. Какви сж били тия условия и защо мирътъ билъ уговоренъ безъ каквито и да било противоречия отъ Римъ, се опредѣля отъ вървежа на прежнитѣ събития, а сжщо и отъ нуждитѣ и стремежитѣ на Симеона въ даденото време.

Миръ между българи и хървати при посрѣдството на папата. — Събитията отъ 925 год. показали Симеону, какво слабо значение имала самоволно присвоената титла на ромейския императоръ за неговитѣ политически успѣхи, а пъкъ второто писмо на Романа отхвърляло правата му не само върху ромейската, но и върху българската царска титла, а заедно съ тѣхъ и всичкитѣ му други искания. Симеонъ разбралъ добре, че, за да отнеме у византийцитѣ всѣка възможностъ за нови укори и да имъ покаже правото си да носи ромейската титла, а така сжщо да иска признанието ѝ, той трѣбвало да се сдобие по-напредъ съ признание и санкция изобщо на царското си достоинство; но, понеже съ царската титла билъ тѣсно свързанъ въ онова време и патриаршескиятъ санъ, които се допълвали единъ другъ, то явявало се така сжщо необходимо признанието и благословението на българската патриаршия, която Симеонъ бѣ учредилъ наедно съ прогласяването си за царъ още въ 918 год., но която, както и царската му титла, не се признавала отъ цариградския патриархъ. Такова признание и санкция както на едното, тѣй и на другото той е могълъ да получи или отъ Цариградъ, или отъ Римъ, но отъ първия било и немислимо да се очаква подобно нѣщо, тѣй че оставало само отъ Римъ. Обаче обръщането му къмъ римската църква било сжщо тѣй мжчно. Непокорността и непочитанието, които Симеонъ показалъ къмъ папския престолъ въ 923 год., правили за него трънливъ пжтъ къмъ Римъ, и, ако би той поискалъ да се обърне съ подобна просьба къмъ папата, то несъмнено трѣбвало би да се направятъ голѣми жертви отъ негова страна. Поради това Симеонъ се удържалъ отъ каквито и да било сношения съ Римъ, отъ които въ противенъ случай той надали би се отказалъ за постигане на целта си. Но сега неочакваното посрѣд-